

Beretning fra NTFs redaksjonskomité 2019-2021

Beretningen dekker perioden fra 1. august 2019 til 31. juli 2021.

Sammensetning av Tidendes redaksjonskomité i den delen av beretningsperioden som tilhører kalenderåret 2019, framgår av beretningen for 2017-2019.

Fra 1.1.2020 har NTFs redaksjonskomité hatt denne sammensetningen: Jon E. Dahl, Oslo TF (leder), Malin Jonsson, Bergen TF (nestleder), Anders Godberg, Østfold TF (medlem), Anne Rønneberg, Oslo TF (medlem) og Kristin Klock, Bergen TF (medlem).

Redaksjonskomiteen har hatt to ordinære møter i beretningsperioden, i mai 2020 og i juni 2021. I tillegg har redaksjonskomiteen hatt tre arbeidsmøter våren 2021 i forbindelse med utviklingen av strategi for NTFs Tidende. Det er redaksjonskomiteens mandat å utarbeide strategi for Tidende i samråd med ansvarlig redaktør. Strategien er ment å være ferdigstilt i løpet av høsten 2021.

Utgivelser

Tidende kommer ut 11 ganger i året, det vil si én gang i måneden med unntak av juli måned. I tillegg til ti ordinære utgivelser, kommer sommernummeret som Tidendes juni/juli-utgave. De to første ordinære utgavene av Tidende i hver årgang er normalt temahefter, der de nordiske landene samarbeider om produksjonen av vitenskapelige artikler innenfor et tema.

Tidende, ved markedsansvarlig, står også for en messe katalog i tilknytning til NTFs landsmøte og Nordental-utstillingen. For det digitale landsmøtet i 2020, med digital utstilling, ble det ikke laget messe katalog.

Redaksjonen og ansatte

Redaksjonen har i hele perioden bestått av ansvarlig redaktør Ellen Beate Dyvi, redaksjonssjef Kristin Aksnes, vitenskapelig redaktør Nils Roar Gjerdet og vitenskapelig redaktør Jørn Arne Aas. De vitenskapelige redaktørene har hver en 20 prosent stilling på konsulentbasis, mens de øvrige stillingene er faste, med 100 prosent arbeidstid. Eirik Andreassen har i hele perioden vært ansatt som markedsansvarlig i 100 prosent stilling.

Redaksjonen har i noen grad benyttet frilansere. Frilansjournalistene Johan Erichs og Tone Elise Eng Galåen har bistått redaksjonen i særlig grad, med reportasjer. Også andre frilansere og tannleger har vært engasjert. Til Tidendes sommernummer er det flere tannleger som leverer stoff uoppfordret, dog noe mindre i 2021 enn tidligere år.

De ansatte i redaksjonen deltar jevnlig på faglige møter og kurs i regi av Fagpressen, Tidsskriftforeningen og Institutt for journalistikk m.fl. Ansvarlig redaktør deltar også på kurs i regi av Redaktørforeningen. Det dreier seg om foto- og skrivekurs, programmeringskurs for elektroniske annonser og kurs og møter som behandler annonsemarked og annonsering, publisering og plattformer, distribusjon samt journalistiske, presseetiske og juridiske problemstillinger.

Økonomi

Tidende inngår som abonnement til NTFs medlemmer, totalt 5 958, og i tillegg er det per 31. juli 2021 85 ikke-medlemmer som abonnerer på Tidende.

Tidendes økonomi har vært god, også i denne perioden, selv om annonseomsetningen gikk betydelig ned da pandemien rammet våren 2020, og fortsatt ikke er oppe på et normalt nivå.

Totalinntekten fra annonsesalg endte i 2019 på 6 071 799 medregnet messekatalogen. Totalinntekten i 2020 var NOK 5 288 204 (det ble ikke laget messekatalog til den digitale utstillingen i 2020).

Annonseinntektene første halvår 2021 (seks utgivelser) er på NOK 3 385 493.

Covid-19-pandemien gjorde stort utslag på annonsesalget i perioden mars/april-juni 2020, mens høsten 2020 ble tilnærmet normal omsetningsmessig.

Våren 2021 viste imidlertid en ny nedgang, og ble nokså lik våren 2020. Omsetningen første kvartal 2021 lå cirka NOK 100 000 over første kvartal 2020, mens april-juni viser en ny økonomisk nedtur sammenlignet med normalår, samtidig som salget er noe bedre enn samme periode 2020.

Situasjonen i slutten av juli 2021 er at mange annonsører fortsatt sitter på gjerdet og venter på bedre tider og holder igjen pengebruken. Flere av de store internasjonale, som GC, Botiss, 3M og Dentsply avventer situasjonen. Sistnevnte har imidlertid så langt i 2021 annonsert mer i nettversjonen enn tidligere, men inntekten fra annonser på den digitale plattformen kan ikke sammenlignes med den inntekten annonsering i Tidendes papirversjon gir.

Tidende har totalt tjent inn NOK 330 944 mer første halvår 2021 sammenlignet med 2020. Rubrikkannonser er gått opp med nesten NOK 120 000. Denne store økningen kan forklares med at tannlegene måtte stenge ned en lengre periode i 2020, noe som medførte tilnærmet annonseringstørke på rubrikksiden.

Mest positivt i perioden er at annonsering på Tidendes nettsted gir mer inntekt, med en økning på nærmere NOK 70 000 fra første halvår 2020 til første halvår 2021. Det har til tider vært stor etterspørsel etter toppbannerplasseringen og på det meste har fem annonsører delt plassen, med 20 prosent visninger hver (mars 2021). Bilag har også økt fra drøye NOK 100 000 første halvår i 2020 til NOK 277 000 første halvår i 2021. Samtidig har annonsebestillingene via mediebyråer sunket kraftig til det laveste nivået på mange år. Dette kan mest sannsynlig forklares med pandemien.

En oversikt over første halvår 2020 sammenlignet med første halvår 2021:

Tidende annonser	Første halvår 2020	Første halvår 2021	+/-
Netto omsetning	3 054 499	3 385 493	330 994
Rubrikk	251 322	370 901	119 579
Mediebyrå	159 904	155 718	- 4186
Bilag	104 963	277 032	172 069
Web	100 399	168 914	68 515

Trykkekostnadene holder seg stabile. Distribusjonskostnadene ble redusert da Tidende gikk over fra Bring (Posten) til Helthjem Mediapost som hoveddistributør våren 2015, og er ytterligere regulert ned etter at Fagpressen innledet samarbeid med Helthjem Mediapost våren 2019 på vegne av medlemsbladene.

Viktige lovendringer

I 2020, Tidendes 130. årgang, vedtok Stortinget to viktige ting for fagpressen, som Tidende sorterer under: Medieansvarsloven og digitalt momsfritak.

12. mai vedtok Stortinget Lov om redaksjonell uavhengighet og ansvar i redaktørstyrte journalistiske medier (medieansvarsloven), og sidestilte dermed alle redaktørstyrte norske medier med hensyn til redaksjonelle rettigheter og plikter. Loven sidestiller alle norske medier som driver regelmessig journalistisk produksjon og publisering av nyheter, aktualitetsstoff, samfunnsdebatt eller annet innhold av allmenn interesse, heter det i loven.

Sammen med stortingsvedtaket om momsfritak for digital dybdejournalistikk som kom i forbindelse med Stortingets godkjenning av revidert nasjonalbudsjett i mai 2020, bidrar medieansvarsloven til å oppheve skillet som har vært mellom dagspresse og fagpresse.

Loven sier at mediene plikter å ha en redaktør, og den redaksjonelle uavhengigheten lovfestes for både eiere og redaktører i dagspresse og fagpresse.

Redaktørene skal lede den redaksjonelle virksomheten og ta avgjørelser i redaksjonelle spørsmål, innenfor mediets formål og grunnsyn. Samtidig understrekes det at eier eller utgiver ikke kan instruere eller overprøve redaktøren i redaksjonelle spørsmål, eller få innsyn i innhold før det er publisert. Publikum skal være trygge på at redaktørene ikke er styrt av eierne i de daglige redaksjonelle valg.

Med de klare redaksjonelle rettighetene følger også et ansvar for innholdet. Redaktøren er straffeansvarlig for publiseringen av alt redaksjonelt innhold. Straffeansvaret kommer til uttrykk blant annet ved krenkelser av privatlivets fred, ærekrenkelser og/eller hvis mediet uaktsomt har fremsatt en ytring som forvolder en annen skade eller økonomisk tap. Her vises det til reglene i skadeserstatningsloven.

Tidendes innhold

Tilgangen på fagartikler og annet fagrelatert stoff har, som tidligere år, variert i perioden. I perioden 1. august - 31. desember 2019 er det registrert mottatt antall 8 vitenskapelige artikler, hvorav antall

0 ble refusert, 1 sekundærpublikasjon og 3 kasuistikker. I 2020 mottok redaksjonen 26 originale vitenskapelige artikler, hvorav 11 ble refusert, 2 sekundærpublikasjoner og 11 kasuspresentasjoner. Per 31. juli 2021 er det mottatt 19 vitenskapelige originalartikler, hvorav 0 foreløpig er refusert, 1 sekundærpublikasjon og 5 kasuspresentasjoner. I disse tallene er artiklene til de nordiske temaheftene ikke regnet med. (Se neste punkt i beretningen.)

Alle vitenskapelige artikler blir kvalitetssikret gjennom en fagfelleevaluering av to fagpersoner med spesiell kunnskap om fagområdet. Kasuspresentasjoner vurderes av én fagfelle. Det er ofte en tidkrevende prosess å rekruttere fagfeller til dette arbeidet.

Innholdet i Tidende for øvrig omfatter reportasjer, intervjuer, aktualitetsstoff, debatt- og kommentarartikler, praksisrelevant stoff, boknytt og generell og spesiell stands- og helsepolitisk informasjon. NTF har siden 2019-årgangen en egen seksjon i Tidende med stoff fra foreningen til medlemmene. NTFs medlemsrådgivere leverer til spaltene Arbeidsliv og Spør advokaten, NTFs informasjonsmedarbeidere bidrar med forenings- og politisk stoff og NTFs råd for tannlegeetikkk leverer bidrag til spalten Snakk om etikk.

Antall produserte sider var 1 236 i 2019, og 1 112 i 2020. Målet om å tilby leserne mer lesestoff med færre utgivelser er med dette innfridd i hver årgang etter at antall utgivelser ble redusert fra 15 til 11 fra og med 2011-årgangen.

De nordiske temaheftene

Samarbeidet mellom redaksjonene i Danmark, Finland, Norge, Sverige og siden 2019 også Island, har resultert i to temaproduksjoner i perioden. Samproduksjonen for 2020 om sammenhengen mellom orale infeksjoner og generell helse omfattet syv originalartikler fordelt på to hefter, mens temaheftene for 2021 om sosial ulikhet i tannhelse i de nordiske land hadde ti originalartikler fordelt på to utgivelser.

Hovedansvaret for administrasjon og produksjon av de ulike temaheftene går på omgang mellom redaksjonene. Denne perioden var det henholdsvis den finske redaksjonen (2020) og det danske Tandlægebladet (2021) som administrerte arbeidet med planlegging av innholdet og innsamling og vurdering, i tillegg til produksjon av artiklene.

I forbindelse med det nordiske samarbeidet har det vært avholdt ett digitalt møte i regi av det danske Tandlægebladet. Planlagte fysiske møter i København, først våren 2020 og dernest våren 2021 ble avlyst grunnet reiserestriksjoner som følge av Covid-19-pandemien.

Internettversjonen

Tidsskriftet publiseres i fulltekst på nettet kl. 0000 på utgivelsesdagen. I tillegg gir nettstedet mulighet til å publisere nyheter og bannerannonser, samt rubrikkannonser – uavhengig av papirutgivelsene. Leserene er også gitt mulighet til å kommentere alt som publiseres i Tidendes papir- og nettversjoner. Leserene benytter denne muligheten med varierende grad av hyppighet, og i minkende grad.

Brukerstatistikken viser at det som er mest lest i Tidendes nettversjon siste år er stillingsannonser, fagstoff og artikler om økonomisk stønad fra NAV. Fagstoff leses i økende grad i nettversjonen av Tidende. Generelt er det også slik at alt som er blitt kommentert i nettversjonen oppnår høye lesertall.

Det er søkefunksjoner i fritekst. I tillegg er det søkefunksjon for stillinger og spesialiteter samt abonnementsordning på stillingsannonser. Tidendes nettadresse er www.tannlegetidende.no.

Apper

Apper for lesing av Tidende på mobiltelefon og nettbrett, for iOS og Android, ble lansert 15. oktober 2015, i forbindelse med Tidendes 125-årsjubileum. Appen Tannlegetidende lastes ned i App Store eller Google Play, og det er nødvendig med medlemsnummer i NTF for å kunne logge seg inn, med samme passord som på NTFs nettsted. Per 2. april 2019, sist gang vi fikk et pålitelig antall, hadde 990 personer lastet ned Tidende-appen. Per 31. juli 2021 har vi ingen sikre tall. Leverandøren opplyser at statistikken ikke lenger er tilgjengelig av personvern hensyn.

Sosiale medier

Tidende legger ut tidsskriftets forside og saker fra innholdet på Facebook ved hver utgivelse. Tidende har per 10. august 2021 2 354 tilhengere på Facebook. Twitterkontoen er slettet på grunn av manglende respons på innlegg. På Facebook viser det seg at det er størst interesse når Tidende poster nyheter om faget.

Tidendes redaksjonsråd

Tidendes redaksjonsråd består av ni personer fra de tre odontologiske lærerstedene, og har som oppgave å orientere om hva som foregår av aktuell forskning ved institusjonene, komme med forslag til forfattere og fagartikler, og være kontaktpersoner for Tidende i fagmiljøene, samt oppmuntre til vitenskapelig publisering i Tidende. Rådet skal også bidra med å identifisere personer til fagfelle vurdering av artikler til Tidende, og de vitenskapelige redaktørene kontakter ofte rådets medlemmer med slike forespørsler.

Redaksjonsrådet har hatt ett digitalt møte i perioden, våren 2021. Et planlagt fysisk møte i mars 2020 ble avlyst, grunnet restriksjoner knyttet til Covid-19-pandemien. Ishita Barua, lege og ph.d.-kandidat ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo, deltok under første del av møtet i 2021, med foredraget «Kunstig intelligens i medisin og odontologi».

Tidendeprisene

For å oppmuntre til skriving av gode oversiktsartikler, ble det i 2001 opprettet en pris som skal tildeles forfatteren(e) av den beste oversiktsartikkelen i løpet av to årganger av Tidende.

Prisen ble delt ut for niende gang ved åpningen av NTFs landsmøtet i 2019 og vil bli delt ut for tiende gang ved åpningen av NTFs landsmøte i 2021.

Fra og med 2014 deles det også ut en pris for beste kasuspresentasjon publisert i Tidende. Prisen ble delt ut for fjerde gang ved åpningen av NTFs landsmøte i 2020.

Redaksjonskomiteen fungerer som jury, og vurderer kandidater og utpeker vinnere, til begge prisene.

Trykking og distribusjon

07 Media, både trykker Tidende og står for nettpubliseringen av tidsskriftet. Samarbeidet fungerer godt og kostnadene i forbindelse med trykking og nettpublisering holder seg relativt stabile.

Helthjem Mediapost er Tidendes hoveddistributør siden april 2015. De sørger også for forhåndsinnrapportering til Bring (Posten) for den delen av opplaget de ikke leverer selv.

Helthjem Mediapost leverer med bud, sammen med levering av morgenavisene, og dekker 75 prosent av mottakerne av Tidende. De leverer ikke i Finnmark og enkelte andre tynt befolkede områder og ikke til postboksadresser – disse får Tidende levert med Bring, som tidligere.

Fagpressen innledet et samarbeid med Helthjem Mediapost høsten 2019, noe som har medført at Tidende har oppnådd en ytterligere besparelse i distribusjonskostnadene, som i utgangspunktet ble redusert da Tidende gikk over til ny hoveddistributør i 2015.